

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 11 від 27 січня 2026 р.,
уведене в дію наказом ректора
від 27.01.2026 р. № 28

Богдан БУЯК

**Освітня програма підвищення кваліфікації
інструкторів з трудової адаптації, фахівців із соціальної роботи, соціальних
працівників, соціальних педагогів інтернатних закладів та територіальних
центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг)**

«ТРУДОВА АДАПТАЦІЯ ПІДОПІЧНИХ ІНТЕРНАТНИХ ЗАКЛАДІВ»

- 1. Найменування:** Трудова адаптація підопічних інтернатних закладів.
- 2. Вид підвищення кваліфікації:** навчання за програмою підвищення кваліфікації.
- 3. Розробник:** Олексюк Наталія Степанівна
- 4. Мета:** підвищення кваліфікації інструкторів з трудової адаптації, фахівців із соціальної роботи, соціальних працівників, соціальних педагогів інтернатних закладів та територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), шляхом: їх ознайомлення з теоретичними основами та нормативно-правовими засадами організації трудової адаптації підопічних в сучасних умовах, принципами її проведення, її значенням для їх пристосовування до умов життя в інтернаті, для наснаження на вирішення життєвих проблем, формування нових/відновлення втрачених функцій, активізації їх ресурсів та підвищення соціального статусу; удосконалення професійної майстерності на основі модернізації змісту трудової адаптації та упровадження у професійну діяльність інноваційних технологій; збереження ментального здоров'я фахівців шляхом профілактики їх професійного вигорання.
- 5. Напрямок:** соціальна адаптація підопічних інтернатних закладів.
- 6. Цільова аудиторія:** інструктори з трудової адаптації, фахівці із соціальної роботи, соціальні працівники, соціальні педагоги інтернатних закладів та територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

7. Обсяг (тривалість навчання): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

8. Форма підвищення кваліфікації: очна, заочна, змішана, дистанційна.

9. Зміст типової освітньої програми спрямований на ознайомлення слухачів з: теоретико-практичними засадами удосконалення професійної майстерності фахівців на основі модернізації змісту трудової адаптації підопічних інтернатних закладів, інноваційними технологіями трудової адаптації, методами наснаження підопічних; заходами збереження ментального здоров'я фахівців шляхом профілактики їх професійного вигорання.

Зміст програми має практичну спрямованість і охоплює: теоретичну, практичну (практико зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації фахівців.

№	Тема	К-сть год.	Із них		Викладач
			Ауд. робота	Сам. робота	
1.	Теоретичні основи трудової адаптації підопічних інтернатних закладів в сучасних умовах. Трудова адаптація підопічних інтернатних закладів як складова їх соціальної адаптації/реабілітації. Принципи трудової адаптації; реалізація прав підопічних на вільний розвиток та на працю. Роль трудової адаптації підопічних у їх: пристосовуванні до життя в інтернаті, встановленні зв'язків з іншими підопічними і персоналом установи, налагодженні відносин в межах інтернату, як соціальної системи, наснаженні на вирішення життєвих проблем, формуванні нових/відновленні втрачених функцій, активізації ресурсів і підвищенні соціального статусу.	6	2	4	Доктор педагогічних наук, професор Олексюк Н.С.
2.	Зміст трудової адаптації підопічних інтернатних закладів. Види трудової адаптації підопічних інтернатних закладів. Ерготерапія, як комплекс заходів, спрямованих на: створення комфортних умов життя, адаптацію середовища для людей з особливими потребами, забезпечення можливості відновлення їх трудових навичок та соціальної адаптації. Закордонний досвід трудової адаптації/ерготерапії осіб з психічними розладами.	6	2	4	Доктор педагогічних наук, професор Олексюк Н.С.

3.	Арт-терапія як засіб соціальної підтримки підопічних інтернатних закладів та інструмент їх трудової адаптації. Завдання арт-терапевтичної роботи: діагностика; зменшення тривожності, подолання депресивних станів, підвищення самооцінки; створення безпечного простору; подолання соціальної ізоляції; створення умов для актуалізації життєвого досвіду; реалізація творчого потенціалу; підтримка соціалізації. Посттравматичне зростання.	6	2	4	Доктор педагогічних наук, професор Сорока О.В.
4.	Реалізація методів арт-терапії у роботі з підопічними інтернатних закладів (малювання та живопис; ліплення; колажі; музикотерапія; драма- та танцювальна терапія). Застосування арт-технологій у відновленні посттравматичного стану підопічних інтернатних закладів.	6	2	4	Доктор педагогічних наук, професор Сорока О.В.
5.	Профілактика професійного вигорання інструктора з трудової реабілітації як важливий аспект збереження його ментального здоров'я. Підходи до трактування феномену «професійне вигорання». Чинники формування, стадії розвитку та характерні ознаки професійного вигорання. Специфіка професійної діяльності інструктора з трудової адаптації як чинник його професійного вигорання. Техніки профілактики професійного вигорання: організація емоційного відпочинку; навчання самоменеджменту та стресостійкості; розвиток навичок саморегуляції (аутотренінг, медитація); зміцнення комунікації (супервізія, командна робота); урізноманітнення діяльності. Розробка індивідуальної стратегії.	6	2	4	Кандидат педагогічних наук, доцент Лещук Г.В.
Разом		30	10	20	

Програма передбачає наступні види роботи:

- онлайн-лекції, майстер-класи та тренінги (участь через платформу Zoom);
- дискусії та опитування, круглий стіл (участь через платформу Zoom);
- виконання завдань самостійної роботи (взаємодія на платформі Moodle).

Самостійна робота включатиме такі види діяльності:

- опрацювання додаткового матеріалу та переліку ресурсів;
- виконання практичних завдань.

10. Програмні результати

- знання й розуміння специфіки трудової адаптації підопічних інтернатних закладів;
- уміння використовувати здобуті знання у процесі організації та здійснення трудової адаптації підопічних інтернатних закладів.

11. Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться /набуватимуться

Загальні компетентності.

- Здатність використовувати набуті знання, сформовані уміння та навички у роботі з підопічними інтернатних закладів.
- Здатність генерувати нові ідеї.

Фахові компетентності.

- Організація та проведення заходів з трудової адаптації підопічних закладу відповідно до індивідуальних програм реабілітації та рекомендацій медичних і мультидисциплінарних команд.
- Сприяння формуванню у підопічних навичок самообслуговування, соціальної взаємодії та елементарних трудових умінь.

12. Вартість – <https://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/normativn-dokumenti.php>

13. Документ про результати навчання

Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10 2020р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на сайті ТНПУ.